«KazakhExport»ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2020 жылғы «10» шілдедегі № 6
хаттамасына № 6 қосымша

«KazakhExport»ЭСК» АҚ
Директорлар кеңесінің
2020 жылғы «10_» _ шілдедегі № 6
шешімімен бекітілді

«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының шұғыл валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру қағидалары

(23.12. 2022 мәліметтер бойынша өзгерістер мен толықтыруларды ескере отырып (№14 хаттама)

Астана қ., 2022 жыл

ІНҚ БОЙЫНША ТҮЙІНДЕМЕ

ІНҚ атауы	«KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының шұғыл валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру қағидалары
ІНҚ иесі	Сақтандыру департаменті
Қолжетімділік деңгейі	Жалпыға қолжетімді
Қоғамның барлық қызметкерлерін ІНҚ-мен таныстыру жөніндегі іс-шаралар	«Ішкі портал» желілік дискіге ІНҚ орналастырылған күннен бастап 1 (бір) жұмыс күні ішінде электрондық пошта арқылы тарату
«KazakhExport» ЭСК» АҚ Директорлар кеңесінің шешіміне сәйкес өзгерістер мен толықтырулар енгізілді:	

Мазмұны

Мазмұны 3
1-тарау. Жалпы ережелер 4
2-тарау. Сақтандыру объектісі 6
3-тарау. Сақтандыру жағдайлары 6
4-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу 7
5-тарау. Франшиза 7
6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі 8
7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны 8
8-тарау. Сақтандыру сомасының көлемін айқындау тәртібі 9
9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы 9
10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері 9
11-тарау. Сақтандыру шартының қолданылуы кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаю салдары 12
12-тарау. Сақтанушының және (немесе) пайда алушының сақтандыру жағдайы орын алған кездегі іс-әрекеттері 12
13-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі 13
14-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары 13
15-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімдері 14
16-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары 15
17-тарау. Суброгация 15
18-тарау. Дауларды шешу тәртібі 16
19-тарау. Қосымша шарттар 16

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «KazakhExport» экспорттық сақтандыру компаниясы» акционерлік қоғамының шұғыл валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандыру қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) Қазақстан Республикасының Азаматтық Кодексіне, «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «Валюталық реттеу және валюталық бақылау туралы» Қазақстан Республикасының Заңына, «KazakhExport» ЭСК» АҚ Жарғысына (бұдан әрі - Сақтандырушы) сәйкес әзірленді.

2. Сақтандырушы осы Қағидалардың негізінде шұғыл валюталық мәмілелер бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру шарттарын (бұдан әрі - Сақтандыру шарты) жасасады.

3. Сақтандыру қорғанысы экспорттаушылардың контрагенттеріне, экспорттаушылардың шетел валютасын сатып алу-сату бойынша жасалған мерзімді мәмілелер бойынша өз міндеттемелерін орындауы бойынша, оларға қатысты қолдау сақтандырушының жарғысына сәйкес мақсаттары мен міндеттеріне сәйкес жүзеге асырылатын жобалар бойынша беріледі.

4. Осы Қағидаларға сәйкес Сақтанушы Сақтандыру шартында көзделген мөлшерде, тәртіппен және мерзімде Сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы Сақтандыру шартында келісілген Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтанушы Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес Сақтандыру сомасы шегінде азаматтық-құқықтық жауапкершілік көтеретін Пайда алушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыруға міндеттенеді.

5. Осы Қағидалардың мақсаты шұғыл валюталық мәмілелер бойынша экспорттаушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігін сақтандырудың негізгі шарттарын, атап айтқанда осы Қағидалардың 3-тарауында көрсетілген жағдайлардың туындау тәуекелдерінен сақтандырудың негізгі шарттарын айқындау болып табылады.

6. Осы Қағидаларда мынадай ұғымдар пайдаланылады:

1) **Шартсыз франшиза** - Сақтандыру шартында белгіленген, Сақтандыру төлемінен шегерілетін сома. Шартсыз франшиза сақтандыру сомасына пайызбен немесе абсолютті мөлшерде белгіленеді;

2) **Валюта**- мемлекеттер заңды төлем құралы ретінде қабылдаған ақша бірліктері немесе банкноттар, қазынашылық билеттер мен монеталар түріндегі қолма-қол және қолма-қол ақшасыз нысандардағы, оның ішінде бағалы металдардан (айналыстан алынған немесе алынатын, бірақ айналыстағы ақша белгілеріне айырбастауға жататын), сондай-ақ қолма-қол ақшасыз және қолма-қол ақшасыз нысандардағы құнның ресми стандарттары шоттарда, оның ішінде халықаралық ақша немесе есеп айырысу бірліктерінде Қазақстан Республикасын қоса алғанда, қандай да бір мемлекеттің заңды төлем құралы;

3) **Пайда алушы**- Сақтандыру шартына сәйкес сақтандыру төлемін алушы болып табылатын заңды тұлға, Экспорттаушының контрагенті.

4) **Валюталау күні**- мәміле бойынша сатып алынатын және сатылатын валютаны аудару үшін сақтанушы мен пайда алушы келіскен жұмыс күні;

5) **Мәміле күні**- мәміле жасалған күн, яғни сақтанушы мен пайда алушы мәміле бойынша барлық маңызды шарттарды келіскен күн;

6) **Сақтандыру шарты** - шұғыл валюталық мәмілелер бойынша азаматтық-құқықтық жауапкершілікті сақтандыру шарты, оған сәйкес Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын төлеуге міндеттенеді, ал Сақтандырушы сақтандыру жағдайы орын алған кезде Пайда алушыға Сақтандыру шартында айқындалған Сақтандыру сомасының шегінде сақтандыру төлемін төлеуге міндеттенеді;

7) **Шетелдік контрагент**- Сатып алушы, Тапсырыс беруші ретінде әрекет ететін және Экспорттаушымен экспорттық өнімді өндіру мақсатында шикізат пен өндіріс құралдары импортталатын сатып алу-сату экспорттық шартын немесе сатып алу-сату шартын жасасқан шет мемлекеттің заңды немесе жеке тұлғасы;

8) **Келісімшарт**- нысанасы шетел валютасын сатып алу-сату жөніндегі мәмілелерді жасасудың, жасаудың, орындаудың және тоқтатудың жалпы шарттары мен тәртібін белгілеу болып табылатын Сақтанушы мен Пайда алушы арасындағы келісім;

9) **Кредиттік лимит**- әрбір Сақтанушы үшін жеке белгілейтін, Сақтандыру қорғауы жабатын азаматтық-құқықтық жауапкершіліктің рұқсат етілетін ең жоғары мөлшерінің сомасы;

10) **Мәміле бағамы**- мәміле жасалған валюта бірлігінің бағасы;

11) **Күту кезеңі** - осы Сақтандыру шартында белгіленген уақыт кезеңі, бұл кезең аяқталғаннан кейін Сақтандыру жағдайы басталған болып есептеледі. Күту кезеңі Сақтандырушы Пайда алушыдан Сақтандыру жағдайы туралы хабарландыру алғаннан кейін келесі күні басталады;

12) **Мәміле**- осы Қағидалар шеңберінде келісімшарт талаптарына сәйкес жасалған мерзімді мәміле, яғни Сақтанушының қазақстандық теңгемен Пайда алушыдан шетел валютасын сатып алуына арналған мәміле немесе Сақтанушының басқа шетел валютасымен Пайда алушыдан шетел валютасын сатып алуына арналған мәміле немесе Сақтанушының қазақстандық теңгемен Пайда алушыға шетел валютасын сатуына арналған мәміле немесе Сақтанушының шетел валютасын Пайда алушыға келісілген бағам бойынша басқа шетел валютасымен сатуына арналған мәміле.

13) **Сақтанушы**- Сақтандырушымен Сақтандыру шартын жасасқан Экспорттаушы.

14) **Сақтандыру төлемі**- Шартсыз франшизаны ескере отырып, Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушы Пайда алушыға Сақтандыру сомасы шегінде төлейтін, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақшалай сома;

15) **Сақтандыру сыйлықақысы** - Сақтандырушы Сақтандыру шартында айқындалған талаптарда және мөлшерде Пайда алушыға Сақтандыру төлемін жүргізу міндеттемелерін қабылдағаны үшін Сақтанушы Сақтандырушыға төлеуге міндетті, қазақстандық теңгемен көрсетілген ақшалай сома;

16) **Сақтандыру сомасы**- сақтандыру объектісі сақтандырылған және Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандырушы жауапкершілігінің шекті көлемін білдіретін ақшалай сома. Сақтандыру сомасы валютасының түрі Сақтандыру шартында айқындалады;

6-тармақ Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес 16-1) тармақшамен толықтырылды (№14 хаттама)

16-1. Сақтандыру оқиғасы- нәтижесінде Сақтанушының мүліктік мүдделеріне залал келтірілуі мүмкін және кейіннен сақтандыру жағдайы деп танылуы мүмкін оқиға;

17) **Сақтандыру жағдайы**- орын алған кезде Сақтандыру шартында Сақтандыру төлемін жүзеге асыру көзделетін оқиға;

18) **Сақтандыру мүддесі**- бұл Сақтанушының тәуекелдерді болдырмауға және Сақтандыру жағдайының орын алуына жол бермеуге деген мүліктік мүддесі;

19) **Мәміле сомасы**- Сақтанушы Пайда алушыдан сатып алуға немесе Келісімшартқа сәйкес шарттармен Пайда алушыға сатуға міндеттелген шетел валютасының көлемі;

20) **Шығын** - Сақтанушының мәміле бойынша өз міндеттемелерін орындамауы себебінен туындайтын Пайда алушының залалы. Залал анықтамасына Сақтанушының Пайда алушы алдында жіберіп алған пайданы өтеу (төлеу) бойынша берешегінің; тұрақсыздық айыбы, айыппұлдар, өсімпұлдар; есептелген және мерзімі өткен сыйақылар, комиссиялар және жүзеге асырылған экспорттық жеткізу сомасын төлеу болып табылмайтын ақшалай төлем сипатындағы өзге де осыған ұқсас төлемдер; моральдық залал; сот шығасыларының, оның ішінде Мәміле бойынша қандай да бір берешекті өндіріп алуға; сондай-ақ басқаның ақшасын заңсыз пайдаланудан келтірілген залалдарды өндіріп алуға сотқа органдарына жүгінуге байланысты сот шығасыларының туындауы кірмейді.

21) **Сақтандырушының уәкілетті органы**- келіп түскен өтініштер бойынша сақтандыру қорғанысын ұсынуға қатысты шешім қабылдайтын Сақтандырушының ішкі алқалы органы;

22) **Экспорт (импорт)** - Экспорттаушының Шетелдік контрагентке (Шетелдік

контрагент Экспорттаушыға) тауарларды өткізуі, жұмыстарды орындауы, қызметтер көрсетуі;

23) **Экспорттаушы**- қазақстандық тауарларды, жұмыстарды, көрсетілетін қызметтерді экспорттайтын заңды тұлға немесе дара кәсіпкер.

Жоғарыда көрсетілген ұғымдар егер Қағидаларда өзгесі көзделмесе, Қағидалардың мәтінінде жекеше немесе көпше түрде, бас әріппен немесе кіші әріппен пайдаланылуына қарамастан, осы тармақта айқындалған мағынада түсініледі.

2-тарау. Сақтандыру объектісі

7. Сақтандыру объектісі Сақтанушының мәміле және (немесе) келісімшарт бойынша міндеттемелерді бұзу нәтижесінде залалды өтеу міндетіне байланысты сақтанушының мүліктік мүддесі болып табылады.

8. Валюталау күні мәміле жасалған күннен кейін отыз күнтізбелік күннен ерте белгіленген мәмілелер сақтандыру қорғанысымен жабылмайды.

9. Сақтандыру қорғанысы валюталық тәуекелдерді төмендету мақсатында Сақтанушы жасаған келісімшарттар бойынша, экспорттық өнімді өндіру мақсатында шикізат пен өндіріс құралдары импортталатын сатып алу-сату шарттары бойынша да, экспорттық сатып алу-сату шарттары бойынша да ұсынылады.

3-тарау. Сақтандыру жағдайлары

10. Осы Қағидалардың талаптары бойынша Сақтанушының келісімшартта көзделген тәртіппен мәміле бойынша төлемді немесе валютаны жеткізуге тікелей міндеттемесін көздейтін, Сақтанушының келісімшарт бойынша өз міндеттемелерін орындамауы және/немесе тиісінше орындамауы себебінен пайда алушыға залал келтіруіне байланысты сақтанушының азаматтық-құқықтық жауапкершілігінің туындау фактісі сақтандыру жағдайы болып табылады.

11. Саяси сипаттағы сақтандыру оқиғалары:

1) Қазақстан Республикасында және одан тыс жерлерде Келісімшарт бойынша міндеттемелерді орындауға кедергі келтіретін соғыс, азаматтық толқу, жаппай сипаттағы тәртіпсіздік:

2) мемлекеттік органының еркін айырбасталатын валютаға айырбастауды және/немесе төлем аударуды шектейтін немесе оған тыйым салатын күтпеген әрекеті.

12. Коммерциялық сипаттағы сақтандыру оқиғалары:

1) Сақтанушының келісім-шартта көзделген тәртіппен пайда алушыға мәміле бойынша төлемді немесе жеткізуді жүзеге асыруға тікелей міндеттемесін көздейтін келісім-шарт бойынша өз міндеттемелерін Сақтанушының орындамауы/тиісінше орындамауы;

2) Сақтанушының банкроттығы,

13. Осы тарауда және Сақтандыру шартында айқындалған және Пайда алушыға залал келтірген бір немесе бірнеше сақтандыру оқиғаларының орын алу фактісі сақтандыру жағдайы болып табылады.

14. Сақтандыру жағдайы ретінде қаралатын оқиға төменде тізімделген барлық белгілерге ие болуы тиіс:

1) оқиғаның басталу ықтималдығы мен кездейсоқтығы;

2) оқиғаның орын алуының нақты уақытына немесе орнына, сондай-ақ оқиғаның орын алуы нәтижесіндегі залалдар көлеміне қатысты болжанбайтындығы;

3) Тараптары немесе, ең болмағанда, Сақтанушы көрінеу білген немесе алдын ала хабардар болған, оқиға Сақтандыру шартының қолданылуы шегінде сөзсіз және объективті түрде орын алу мүмкіндігі тәуекелінің болмауы;

4) оқиғаның орын алуы Сақтанушының мүліктік мүддесі үшін теріс, тиімсіз

экономикалық салдарға ие;

5) оқиғаның орын алуы Сақтанушының ерік білдіруіне және (немесе) пиғылына байланысты емес және пайда алу және (немесе) ұтысқа ие болу (алыпсатарлық тәуекел) мақсатын көздемейді.

4-тарау. Сақтандыру жағдайларынан ерекшеліктер және сақтандыруды шектеу

15. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, ядролық жарылыс, радиация немесе радиоактивті зақымданудың әсері нәтижесінде туындаған залалдар сақтандыру қорғанысымен өтелмейді, сондай-ақ сақтандыру қорғанысы Шарт жасалған сәтке дейін туындаған оқиғаларға қолданылмайды.

16. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандырушы:

1) Сақтандыру сомасының мөлшерінен асатын немесе Сақтандыру шартында көзделмеген залалдарды өтеу туралы кез келген талаптар үшін;

2) төмендегіге байланысты немесе оған қатысты туындаған Залалды немесе шығындарды өтеу үшін:

- кез келген ядролық отыннан немесе кез келген ядролық қалдықтардан ластанудан немесе радиоактивтіліктен немесе ядролық отынды жағу нәтижесінде иондаушы сәулелену;
- кез келген ядролық қондырғының, реактордың немесе олардың ядролық жинағының, сондай-ақ ядролық компоненттің радиоактивті, уытты, жарылыс қаупі бар немесе басқа да қауіпті немесе ластаушы қасиеттері;
- атом немесе ядролық реакцияны және/немесе синтезді, сондай-ақ басқа да ұқсас реакцияларды, радиоактивті күшті немесе затты пайдаланатын кез келген әскери қару;
- кез келген радиоактивті заттың радиоактивті, уытты, жарылғыш немесе басқа қауіпті немесе ластаушы қасиеттері. Осы тармақша, егер мұндай изотоптар коммерциялық, ауыл шаруашылығы, медициналық, ғылыми немесе басқа да осындай бейбіт мақсаттарда дайындалса, тасымалданса, сақталса немесе пайдаланылса, ядролық отыннан басқа радиоактивті изотоптарға қолданылмайды;
- кез-келген химиялық, биологиялық, биохимиялық немесе электромагниттік қарудың әсері;
- қосымша шығындар мен шығыстарды төлеу (Пайда алушының тұрақсыздық айыбы, айыппұл, өсімпұл, сот және өзге де шығыстары);

3) келесі бес елдің кез келгені: Қытай Халық Республикасы, Америка Құрама Штаттары, Ресей Федерациясы, Ұлыбритания және Солтүстік Ирландия Біріккен Корольдігі, Француз Республикасы арасындағы соғыс (дұшпандық өршуіне дейін немесе одан кейін басталған) нәтижесінде келтірілген кез келген Залал;

17. Сақтандыру шартында сақтандыру жағдайларынан өзге ерекшеліктер, сақтандыру төлемінен босату және сақтандырудың өзге де шектеулері көзделуі мүмкін.

5-тарау. Франшиза

18. Сақтандыру шарты Шартсыз франшизаны қолдану талабымен жасалады.

19. Шартсыз франшиза кезінде Залал барлық жағдайларда белгіленген соманы шегере отырып өтеледі.

20. Шартсыз франшизаның көлемін Сақтандырушы өзі немесе үшінші тұлғалар жүргізген Келісімшарт талаптарына, Сақтанушының қаржылық жағдайына қаржылық және құқықтық талдау негізінде айқындайды. Сақтандыру жағдайы басталған кезде Шартсыз франшизаны ұстап қалу тәртібі Сақтандыру шартында айқындалады.

6-тарау. Сақтандыру шартын жасасу тәртібі

21. Сақтандыру шарты Сақтанушының жазбаша өтініші негізінде жасалады.

22. Осы Қағидаларда көрсетілген сақтандыру түрі бойынша сақтандыру қорғауын ұсыну туралы өтінішпен бірге Сақтанушы Сақтандырушыға клиенттің толтырылған сауалнамасын және Сақтандырушы бекіткен құжаттар тізбесін ұсынуы тиіс. Сақтанушы клиенттің сауалнамасын Қазақстан Республикасының қылмыстық жолмен алынған кірістерді заңдастыруға (жылыстатуға) және терроризмді қаржыландыруға қарсы іс-қимыл жөніндегі заңнамасының талаптарын орындау мақсатында Сақтандырушымен Сақтандыру нысаны бойынша іскерлік қатынастар орнатылғанға дейін ұсынады.

23. Сақтандыру шартын жасасу үшін Сақтанушы Келісімшарттың нотариалды куәландырылған көшірмесін одан әрі міндетті түрде ұсына отырып, Келісімшарттың жобасын ұсынады. Сақтандырушы Сақтанушыдан және Пайда алушыдан сақтандыру тәуекелін сипаттайтын өзге құжаттарды талап етуі мүмкін. Келісімшарттың нотариалды куәландырылған көшірмесі ұсынылмаған не мұндай өзгерістерді Сақтандырушымен келіспей Келісімшартқа өзгерістер енгізілген жағдайда, Сақтандырушы Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

24. Егер Сақтанушы және/немесе Пайда алушы дәйексіз құжаттарды/мәліметтерді ұсынса немесе Сақтандырушы Сақтандыру қорғанысын ұсынуға негіз болған толық емес деректерді ұсынса, Сақтандырушы Сақтандыру шартын бұзуға немесе Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

25. Сақтандырушының уәкілетті органы Сақтанушының өтінішін мақұлдағаннан кейін Сақтанушы мен Сақтандырушы, Пайда алушы арасында жазбаша нысанда Сақтандыру шарты жасалады. Сақтандыру шарты үш данада, Сақтандыру шарты тараптарының әрқайсысы үшін бір данадан жасалады.

26. Сақтандыру шартының барлық өзгерістері мәміле жасалғаннан кейін пайда алушымен міндетті түрде келісуге жатады, әйтпесе жарамсыз болып саналады.

27. Сақтандыру шартында Келісімшарттың деректері, Сақтандыру жағдайы, Сақтандыру сомасы, сақтандыру объектісі, Сақтандыруды қорғау мерзімі, Шартсыз франшиза мөлшері, сондай-ақ Қазақстан Республикасының нормативтік-құқықтық актілерінде көзделген өзге де міндетті талаптар қамтылуы тиіс.

28. Сақтанушы немесе Пайда алушы сақтандыру шартын жоғалтқан жағдайда Сақтандырушы Сақтанушының/Пайда алушының жазбаша өтініші негізінде Сақтандыру шартының дубликатын береді, содан кейін жоғалған Сақтандыру шарты жарамсыз деп есептеледі.

29. Сақтанушы мен Сақтандырушы мен Пайда алушы арасындағы келісім бойынша осы Сақтандыру қағидаларының негізінде және Сақтандырушының алқалы органының шешімі бойынша Сақтандыру қағидаларының жекелеген ережелерін өзгертуді, алып тастауды көздейтін сақтандыру шарттары, сондай-ақ сақтандыру шартын жасасу кезінде айқындалатын қосымша талаптар жасалуы мүмкін.

Қағидалар Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес 29-1-тармақпен толықтырылды (№14 хаттама)

29-1. Сақтандыру шарттары тараптар арасында электрондық ақпараттық ресурстармен алмасу арқылы электрондық нысанда жасалуы мүмкін.

7-тарау. Сақтандыру шартының қолданылу мерзімі мен орны

30. Сақтанушы Сақтандыру сыйлықақысын төлеген кезден бастап, ал бөліп төлеген жағдайда - бірінші сақтандыру сыйлықақысын төлеген кезде, егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, Сақтандыру шарты күшіне енеді және тараптар үшін міндетті болады.

31. Сақтандыру қорғауының қолданылу кезеңі (мерзімі) уәкілетті органның шешімімен белгіленеді және сақтандыру шартында көрсетіледі.

32. Сақтандыру шарты осы Қағидалардың 16-тарауына сәйкес жағдайларда өз қолданысын тоқтатады.

33. Сақтандыру аумағы: Қазақстан Республикасы.

8-тарау. Сақтандыру сомасының көлемін айқындау тәртібі

34. Сақтандырушы Сақтанушымен жасалған барлық сақтандыру шарттары бойынша сақтандыру жағдайы басталған кезде сақтандырушының жауапкершілігінің шекті көлемін айқындау үшін кредиттік лимит белгілеуге құқылы.

35. Кредиттік лимит қолданыстағы мәмілелерге қатысты жаңартылатын негізде белгіленеді және Сақтандыру сомасының мөлшерінен аспайды. Жүзеге асырылған Сақтандыру төлемдерінің жалпы сомасы сақтандыру сомасынан аспауға тиіс.

9-тарау. Сақтандыру сыйлықақысы

Қағидалардың 36-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

36. Сақтандыру шарты бойынша төленуге жататын Сақтандыру сыйлықақысының мөлшері Сақтандырушы әзірлеген Сақтандыру сомасына қолданылатын сақтандыру тарифтеріне сәйкес есептеледі. Сақтандыру сыйлықақысын Сақтанушы біржолғы немесе мерзімді сақтандыру жарналары түрінде бөліп төлеуге тиіс. Сақтандыру сыйлықақысы қолма-қол ақшасыз нысанда төленуге тиіс.

37. Сақтандыру сыйлықақысының көлемі сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру сомасы өзгерген кезде түзетілуі мүмкін.

38. *Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес алынып тасталды (№14 хаттама)*

39. Сақтандыру қорғауын тоқтата тұру сақтанушыны сақтандыру шарты бұзылған күнге дейін сақтандыру қорғауының қолданылу кезеңі үшін сақтандыру сыйлықақысын толық төлеуден босатпайды.

40. *Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12.2022 жылғы шешіміне сәйкес алынып тасталды (№14 хаттама)*

Қағидалардың 41-тармағы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

41. Сақтандыру сыйлықақысы мерзімі кешіктірілген сәттен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде сақтандыру сыйлықақысы төленбеген жағдайда Сақтандыру шартының қолданылуы тоқтатылады, бұл туралы сақтандырушы сақтанушыға және пайда алушыға хабарлайды.

10-тарау. Тараптардың құқықтары мен міндеттері

42. Сақтанушы мынаған құқылы:

1) Сақтандырушыдан осы Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру шарттарын, өзінің құқықтары мен міндеттерін түсіндіруді талап ету;

2) сақтандыру шарты жоғалған жағдайда оның телнұсқасын алу;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де іс-әрекеттер жасау.

43. Сақтанушы мынаған міндетті:

1) мәміле жасалған сәттен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға мәміле сомасын, валютаны, мәміле күнін, валюталау күнін, мәміле бағамын қоса алғанда, бірақ онымен шектелмей, оның параметрлерін растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсыну;

2) Келісімшарт талаптары мен мәміле параметрлерінің өзгеруін сақтандырушымен келісу;

3) Сақтандырушыға сақтандыру тәуекелінің жағдайы туралы дереу, бірақ сақтандыру шартын жасасқанға дейін де, сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде де сақтандыру жағдайының туындауына елеулі әсер етуі мүмкін жайттар мен шарттар туралы хабардар болған кезде 3 (үш) жұмыс күнінен кешіктірмей хабарлау;

4) өзіне белгілі болған, шарт жасасу кезінде сақтандырушыға хабарланған жайттардағы елеулі өзгерістер туралы, егер бұл өзгерістер сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаюына елеулі әсер етуі мүмкін болса, сақтандырушыға дереу хабарлау.

5) мәміле жасалғанға дейін өзінде барлық талап етілетін лицензиялар мен рұқсаттардың болуын қамтамасыз ету;

6) Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасау және орындау үшін қажетті барлық мәліметтерді ұсыну;

7) оның ішінде сақтандырушының нұсқауларына сәйкес сақтандыру оқиғасының орын алуын болдырмау және сақтандыру оқиғасы орын алған кездегі шығындардың көлемін барынша азайту, сондай-ақ шығындарды өтеу бойынша барлық шараларды жүргізу;

8) Сақтандыру шартында белгіленген көлемде, тәртіппен және мерзімде Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарналарын) төлеу;

9) Сақтандырушының алдын ала жазбаша келісімінсіз үшінші тұлғаларға сақтандыру шартының болу фактісін ашпау;

10) Сақтандыру шарты бойынша сақтандыру талаптарын орындау;

11) Сақтандыру шартында көрсетілген мерзімде Сақтандыру жағдайының орын алғаны туралы Сақтандырушыға хабардар ету;

12) Сақтандыру жағдайының орын алуы үшін жауапты тұлғаға талап қою құқығының Сақтандырушыға ауысуын қамтамасыз ету.

44. Сақтандырушы мынаған құқылы:

1) коммерциялық құпия болып табылатын және Сақтандыру шартына тікелей қатысы жоқ мәліметтерден басқа, Сақтанушыдан және Пайда алушыдан Сақтандыру шартын жасасу және орындау үшін қажетті мәліметтерді ұсынуын талап ету;

2) Сақтанушы мен Пайда алушыдан Сақтандыру жағдайының орын алу фактісін және Залалдың мөлшерін растайтын құжаттарды сұрату;

3) Сақтандыру жағдайы басталған кезде шығын көлемін анықтау үшін тәуелсіз сарапшының немесе бағалаушының қызметтерін пайдалану;

4) Пайда алушыдан Сақтанушының келісімшарт бойынша міндеттемелерін орындамағаны туралы хабарлама алғаннан кейін шығынды азайту және қарыздарды алу жөніндегі іс шараларға қатысу;

5) Қағидалардың 4-тарауында көзделген негіздер бойынша Пайда алушыға Сақтандыру төлемін толық немесе ішінара жүзеге асырудан бас тарту;

6) көрінеу жалған ақпарат берген немесе Залалды өтеу туралы хабарламаған жағдайда Сақтандыру төлемін Пайда алушыға жүзеге асырудан бас тартуға немесе төленген соманы талап етуге құқылы емес;

7) осы Қағидалардың 16-тарауына сәйкес Сақтандыру шартын тоқтату;

8) Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген өзге де іс-әрекеттер жасау.

45. Сақтандырушы мынаған міндетті:

1) Сақтанушыны және Пайда алушыны осы Сақтандыру қағидаларымен таныстыру және олардың талабы бойынша осы Қағидалардың көшірмесін ұсыну (жіберу);

2) Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтандыру шартында белгіленген көлемде, тәртіппен және мерзімде Пайда алушыға Сақтандыру төлемін жүргізу;

3) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес сақтандыру құпиясын қамтамасыз ету;

10-тараудың 45-тармағының 4) тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылды (№14 хаттама)

4) Пайда алушыны Сақтандыру төлемін төлеу үшін қажетті жетіспейтін құжаттар

туралы алдыңғы құжатты алған күннен бастап 15 (он бес) күнтізбелік күн ішінде, егер Сақтандырушы шартында өзгесі көзделмесе хабардар ету.

46. Пайда алушы мынаған құқылы:

1) Сақтанушыдан және Сақтандырушыдан Сақтандыру шарттары туралы ақпаратты тегін алу;

2) Сақтандыру шартында көрсетілген мерзімде Сақтандыру жағдайының орын алғаны туралы Сақтандырушыға хабардар ету;

3) сұрақтар бойынша Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органдарына хабарласуға болады;

4) Сақтандыру жағдайын тергеуге, оның ішінде өзінің сенімді тұлғасының қатысуымен қатысу;

5) Сақтандыру жағдайының орын алу мәселелері бойынша шешімдерге уәкілетті мемлекеттік органға немесе сотқа шағым жасау;

6) Сақтандыру шартында белгіленген тәртіпте және талаптарда Сақтандыру төлемін алу.

47. Пайда алушы мынаған міндетті:

1) Қағидалардың 23-тармағына сәйкес Сақтанушының мәлімдемесінде көрсетілген ақпарат расталған кезде Сақтандырушыға Сақтандыру тәуекелін бағалау және Сақтандырушының Сақтандыру шартын жасасу туралы шешім қабылдауы үшін айтарлықтай маңызы бар барлық белгілі жайттар туралы хабарлау;

2) сақтандыру шарттарын орындау;

3) Сақтандырушыға Сақтандыру жағдайының себептері, барысы мен салдары, келтірілген шығынның сипаты мен мөлшері туралы айтуға мүмкіндік беретін барлық ақпаратты беру;

4) Сақтандыру жағдайының белгілері бар және/немесе салдарынан Сақтандыру жағдайының орын алуы мүмкін оқиғаның орын алғаны туралы Сақтандыру шартында белгіленген мерзімде Сақтандырушыны хабардар ету;

5) Сақтандырушыға Сақтандыру төлемін жүзеге асыру үшін, ал кейін жүзеге асырылған Сақтандыру төлемінің көлемін суброгациялау тәртібімен өндіріп алу үшін қажетті құжаттарды ұсыну;

6) Келісімшарт бойынша берешекті өндіріп алу және реттеу жөніндегі барлық іс-әрекеттерді Сақтандырушымен жазбаша түрде келісу;

7) міндеттемелерді орындамағаны немесе тиісінше орындамағаны үшін келісімшартта көзделген айыппұлдарды, өсімпұлдарды, тұрақсыздық айыбын қоса алғанда, сақтанушыға келісімшарт бойынша талап ету құқығының сақтандырушыға өтуін тиісінше қамтамасыз ету.

8) мәміле жасалған сәттен бастап 2 (екі) жұмыс күні ішінде сақтандырушыға мәміле сомасын, валютаны, мәміле күнін, валюталау күнін, мәміле бағамын қоса алғанда, бірақ онымен шектелмей, оның параметрлерін растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсыну;

9) Келісімшарт талаптары мен мәміле параметрлерінің өзгеруін сақтандырушымен келісу;

10) Сақтандырушыға Сақтандыру тәуекелінің жағдайы, өзіне белгілі, Сақтандыру шарты жасалғанға дейін және Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Сақтандыру жағдайының туындауына маңызды әсер етуі мүмкін жайттар мен талаптар туралы хабардар ету;

11) мәміле жасалғанға дейін өзінде барлық талап етілетін лицензиялар мен рұқсаттардың болуын қамтамасыз ету;

12) Сақтандырушыға Сақтандыру шартын жасау және іске асыру үшін қажетті барлық мәліметтерді ұсыну;

13) сонымен қатар Сақтандырушының нұсқауларына сәйкес сақтандыру оқиғасының орын алуын болдырмау және сақтандыру оқиғасы орын алған кездегі залалдың мөлшерін азайту бойынша, сондай-ақ залалдың өтемін алу бойынша барлық шараларды жүргізуге; Пайда алушы әрдайым Сақтандыру шартымен қорғалмағандай әрекет етуге міндетті;

48. Сақтандыру шартында тараптардың Қазақстан Республикасының заңнамасына қайшы келмейтін өзге де құқықтары мен міндеттері көзделуі мүмкін.

11-тарау. Сақтандыру шартының қолданылуы кезеңінде сақтандыру тәуекелінің ұлғаю салдары

49. Сақтандыру шартының қолданылу кезеңінде Пайда алушы және (немесе) Сақтанушы, егер Сақтандыру шартында өзгеше белгіленбесе, 5 (бес) жұмыс күнінен кешіктірмей Сақтандырушыға Келісімшартқа жоспарланып отырған өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы жазбаша хабарлауға міндетті. Сақтандырушы Сақтанушыдан, егер Сақтандыру тәуекелі Келісімшартқа өзгерістер мен толықтырулар енгізу кезінде ұлғаятын болса, қосымша Сақтандыру сыйлықақысын төлеуді талап ете алады. Егер Сақтанушы сақтандыру сыйлықақысын қосымша төлеумен келіспесе немесе Сақтандырушы Келісімшартқа айтарлықтай өзгеріс немесе толықтыру енгізу нәтижесінде туындайтын сақтандыру тәуекелдерін ұлғайтудан бас тартса, Сақтандырушы сақтандыру шартында айқындалған, сақтандыру сыйлықақысының төленген сомасынан ұстап қалу пайызын шегере отырып, сақтандыруды қорғаудың пайдаланылмаған кезеңі үшін төленген сақтандыру сыйлықақысын қайтара отырып, Сақтандыру шартын бұзуға құқылы.

50. Егер Пайда алушы мен (немесе) Сақтанушы Қағидалардың 49-бабында көрсетілген тәртіппен Келісімшартқа енгізілетін өзгертістер немесе толықтыруларды келіспесе, Сақтандырушы Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан бас тартуға құқылы.

12-тарау. Сақтанушының және (немесе) пайда алушының сақтандыру жағдайы орын алған кездегі іс-әрекеттері

51. Сақтандыру жағдайының орын алғанын, сондай-ақ оған келтірілген залалды дәлелдеу Сақтанушыға және (немесе) Пайда алушыға жүктеледі.

52. Егер Сақтандыру шартында өзгеше ескертілмесе, Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға басталған кезде және/немесе оның салдарынан Сақтандыру жағдайы орын алса және/немесе Сақтандыру жағдайының орын алу тәуекелін ұлғайтатын жағдай мүмкін болса, сондай-ақ Сақтандыру жағдайы орын алған кезде Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы:

1) ықтимал шығындардың алдын алу немесе азайту үшін барлық шараларды қолдануы;

2) Сақтандыру жағдайының орын алғанын растайтын құжаттар пакетін қалыптастыру үшін барлық шараларды қолдануы;

3) залалды немесе оның бір бөлігін өтеген сәттен бастап 15 (он бес) күнтізбелік күннен кешіктірілмейтін мерзімде сақтандырушыға осы оқиға туралы хабарлау;

4) Сақтандырушыға Сақтандыру төлемін жасауға қажетті барлық құжаттар мен мәліметтерді ұсыну;

5) сақтандырушыға шығынның себептері мен көлеміне қатысты тергеу жүргізуге, шығынды азайту іс-шараларына қатысуға мүмкіндік беруі керек.

53. Сақтандырушы немесе оның өкілі Сақтанушының және (немесе) Пайда алушының оқиғаның орын алғаны туралы хабарламасын күтпей-ақ, сақтандыру оқиғасын тергеп-тексеруге кірісуге құқылы. Сақтанушы мен (немесе) Пайда алушы оған бұл жағдайда кедергі жасауға құқылы емес.

54. Сақтанушы және (немесе) Пайда алушы сақтандыру жағдайы бойынша барлық ақпаратты хабарлауға және сақтандырушыға қажетті көмек көрсетуге тиіс.

13-тарау. Сақтандыру жағдайының басталғанын және шығын мөлшерін растайтын құжаттардың тізбесі

55. Сақтандырушы Сақтандыру төлемін Пайда алушының Сақтандыру төлемі туралы өтініші және Сақтандыру жағдайы туралы акт негізінде жүргізеді.

56. Сақтандыру жағдайы туралы актіні Сақтандырушы немесе ол уәкілеттік берген тұлға жасайды.

57. Егер Сақтандыру жағдайы туралы өтінішті тексеру кезінде Пайда алушыға келтірілген залал Сақтандыру жағдайының нәтижесінде болмағаны анықталса немесе уақтылы хабарламау салдарынан Сақтанушыда туындаған залалдың фактісін, себебін және/немесе осы залалдың көлемін анықтау мүмкін болмаса, сақтандыру жағдайы туралы акт жасалмайды. Бұл жағдайда Сақтандырушы Сақтандыру төлемін жүзеге асырудан дәлелді бас тартуды жасайды.

58. Сақтандыру төлемін алу үшін Пайда алушы мынадай құжаттарды ұсынуы тиіс:

1) Сақтандырушының корпоративтік Интернет-ресурсында орналастырылған нысанға сәйкес сақтандыру жағдайы туралы өтініш;

2) өтініш берушінің жеке куәлігі (егер өтініш беруші жеке тұлға болса);

3) талап арыздың көшірмесі (бар болса);

4) сақтанушыдан борыш сомасын өндіріп алу туралы сот шешімінің түпнұсқасы (бар болса);

5) пайда алушының мүдделерін білдіруге берілген сенімхаттың көшірмесі (қажет болған жағдайда);

6) Сақтанушымен мәміле жасасуды растайтын құжаттардың түпнұсқалары;

7) келтірілген залалдың мөлшерін дәлелдеу үшін: растайтын құжаттар мен ақпарат көздерін қоса бере отырып, пайда алушы жүргізген залалдың мөлшерін есептеу;

8) келтірілген залал себебі мен көлемін растайтын өзге де құжаттар;

59. Осы сақтандыру қағидаларында аталған құжаттарды пайда алушыдан сақтандырушыға беру Тараптардың уәкілетті өкілдері қол қоятын қабылдау-берудің екі жақты актісімен ресімделеді.

14-тарау. Сақтандыру төлемдерін жүзеге асыру тәртібі мен шарттары

60. Пайда алушыдан Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиға орын алғаны туралы жазбаша өтініш алғаннан кейін, сондай-ақ Сақтандыру төлемі үшін барлық қажетті құжаттарды ұсынғаннан кейін Сақтандырушы 30 (отыз) жұмыс күні ішінде мынадай әрекеттерді жүзеге асырады:

1) сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның орын алу фактісі мен себептерін анықтайды;

2) Пайда алушының сақтандыру оқиғасының орын алуы туралы өтінішінде келтірілген мәліметтерінің шындыққа сәйкестігін тексереді;

3) сақтандыру объектісін сақтауда Пайда алушының мүддесінің болуын тексереді;

4) сарапшыларды, бағалаушыларды қатыстыру қажеттілігін айқындайды;

5) күту кезеңі ішінде Пайда алушымен бірлесіп немесе егер мұндайлар мүмкін болса, Залалды барынша азайту жөнінде дербес шаралар қабылдайды;

6) оқиға сақтандыру жағдайы болып танылған кезде сақтандыру төлемінің көлемін айқындайды, сақтандыру жағдайы туралы акт жасайды.

61. Сақтандырушы Сақтандыру төлемін Сақтандыру шартында айқындалған күту кезеңі өткеннен кейін Пайда алушы осы Қағидалардың 13-тарауында көрсетілген құжаттарды ұсынуы, сондай-ақ Сақтандыру жағдайы туралы актінің негізінде жүзеге асырады. Сақтандыру төлемінің мөлшері мынадай тәртіппен есептеледі:

Сақтандыру төлемін Сақтандырушы Шартсыз франшизаны шегере отырып,

Сақтандыру жағдайының орын алуы нәтижесінде туындаған Сақтандыру сомасы шегінде залал мөлшерінде жүзеге асырады. Осы Қағидалардың талаптары бойынша залал мөлшері келісімшарт талаптарына сәйкес мәміле сомасынан аспауға тиіс.

62. Егер Сақтандыру шартында өзгеше көзделмесе, шығын мөлшері қазақстандық теңгемен айқындалады.

63. Пайда алушы Сақтандырушымен сақтандыру төлемін алғаннан кейін 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірмей келісімшарт бойынша талап ету құқығын беру туралы шарт жасасуға тиіс.

64. Егер Пайда алушы үшінші тұлғалардан келтірілген залал бойынша өтем алған болса, Сақтандырушы Шартсыз франшизаны ескере отырып, келтірілген залал мөлшері мен Пайда алушы алған өтем арасындағы айырма көлемінде Сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

65. Сақтанушыдан не үшінші тұлғалардан сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін келтірілген залал бойынша төлем немесе өтем алған пайда алушы төлемді немесе өтемді алғаннан кейін 10 жұмыс күнінен кешіктірмей сақтандырушыға сақтандыру төлемінің алынған сомасын қайтаруға міндетті.

66. Тараптар арасында залалдың себептері мен көлемі туралы даулар туындаған жағдайда тараптардың әрқайсысы тәуелсіз бағалау сараптамасын жүргізуді талап етуге құқылы. Сараптама оны жүргізуді талап еткен тараптың есебінен жүргізіледі.

67. Сақтандырушы Пайда алушының ықтимал шығындарды азайту үшін ақылға қонымды және қолжетімді шараларды қасақана қабылдамауы салдарынан туындаған шығындар бөлігінде сақтандыру төлемін жүзеге асырудан босатылады.

68. Егер Пайда алушы осы Қағидалардың 13-тарауында көрсетілген құжаттарды ұсынбаса, Сақтандыру төлемі жүзеге асырылмайды.

69. Пайда алушының шығындарды болдырмау немесе азайту мақсатында шеккен шығыстарын, егер мұндай шығыстар қажет болса немесе сақтандырушының нұсқауларын орындау үшін жұмсалса, тіпті тиісті шаралар сәтсіз болса да, сақтандырушы өтеуге тиіс. Мұндай шығыстар нақты мөлшерде өтеледі, алайда сақтандыру төлемі мен шығыстар өтемінің жалпы сомасы сақтандыру шартында көзделген сақтандыру сомасынан аспауы үшін, егер шығыстар Пайда алушының сақтандырушының нұсқауларын орындауы нәтижесінде туындаса, олар сақтандыру сомасына қарамастан толық мөлшерде өтеледі.

15-тарау. Сақтандыру төлемі немесе сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдау мерзімдері

.

70. Сақтандырушы Пайда алушыдан Сақтандыру жағдайының белгілері бар оқиғаның орын алғаны туралы хабарлама алған сәттен бастап күту кезеңі Сақтандыру шартында көрсетіледі және 120 (бір жүз жиырма) күнтізбелік күннен аспауы тиіс.

71. Егер сақтандырушы сақтандыру төлемінен бас тарту туралы шешім қабылдаса, ол бас тарту себебін негіздейді және негіздемені пайда алушыға шешім қабылданған күннен бастап 3 (үш) жұмыс күні ішінде, бірақ күту кезеңі аяқталған күннен кешіктірмей жібереді.

72. Сақтандырушы күту кезеңі өткен және толық құжаттар пакетін алған күннен бастап 30 (отыз) жұмыс күні ішінде шешім қабылдайды және Пайда алушыға сақтандыру төлемін жүзеге асырады.

73. Сақтандырушының сақтандыру төлемін жүргізуден бас тартуына пайда алушы сот тәртібімен шағымдануы мүмкін.

74. Егер Қазақстан Республикасының құқық қорғау органдары Пайда алушының қызметіне байланысты қылмыстық іс қозғаса, сақтандырушы сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдау мерзімін тергеп-тексеру немесе сот талқылауы аяқталғанға дейін, Пайда алушыны кідірту себептері туралы жазбаша хабардар ете отырып, кейінге қалдыруға құқылы.

75. Егер Сақтандырушыда сақтандыру жағдайын немесе шығын мөлшерін растайтын

құжаттардың түпнұсқалығына уәжді күмән болған жағдайда (құжатпен негізделген), мұндай құжаттардың түпнұсқалығы расталғанға дейін сақтандыру төлемі туралы шешім қабылдауды кейінге қалдыруға құқылы.

76. Кезекті Сақтандыру жарнасы уақтылы төленбеген жағдайда сақтандырушы сақтанушыдан Қазақстан Республикасы Азаматтық кодексінде белгіленген тәртіппен және көлемде тұрақсыздық айыбын төлеуін талап етуге құқылы.

16-тарау. Сақтандыру шартын тоқтату талаптары

77. Сақтандыру шарты мынадай жағдайларда өз қолданысын тоқтатады:

1) Сақтандырушының Сақтандыру шарты бойынша Пайда алушы алдындағы міндеттемелерін толық көлемде орындауы;

2) сақтандыру шартының қолданылу мерзімінің аяқталуы;

3) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енген жағдайда;

4) Қазақстан Республикасының заңнамалық актілерінде белгіленген өзге де жағдайларда.

5) тараптардың келісімі бойынша.

78. Шарт тараптары жеке келісім жасау арқылы Шарттың қалған қатысушылары келіскен жағдайда тараптар сақтандыру Шартын мерзімінен бұрын бұзуға құқылы.

79. Сақтандыру шарты келесі жағдайлардың бірі бойынша мерзімінен бұрын тоқтатылады:

1) сақтандыру объектісі қолданылуы тоқтатылған жағдайда;

2) Сақтандыру жағдайының орын алу мүмкіндігі жойылған және сақтандыру тәуекелі Сақтандыру жағдайынан басқа жағдайлар бойынша тоқтатылған жағдайда;

3) «Сақтандыру қызметі туралы» Қазақстан Республикасының Заңында көзделген жағдайларды қоспағанда, Сақтандырушыны мәжбүрлеп тарату туралы сот шешімінің заңды күшіне енген жағдайда;

Қағидалардың 79-тармағының 4-тармақшасы Қоғамның Директорлар кеңесінің 23.12. 2022 жылғы шешіміне сәйкес жазылсын (№14 хаттама)

4) Сақтанушының сақтандыру сыйлықақысының (сақтандыру жарнасын) мерзімін кешіктірген сәттен бастап 30 (отыз) күнтізбелік күн ішінде Сақтандыру сыйлықақысын (сақтандыру жарнасын) төлемеуі;

5) заңнамада көзделген өзге де жағдайларда.

Көрсетілген жағдайларда Сақтандыру шарты Сақтандыру шартын тоқтату үшін негіз ретінде осы тармақта көзделген жайттар туындаған кезден бастап тоқтатылған болып есептеледі, бұл туралы мүдделі тарап дереу, алайда 10 (он) жұмыс күнінен кешіктірмей растайтын құжаттардың көшірмелерін ұсына отырып, екінші тарапты жазбаша хабардар етуге тиіс. Бұл ретте мұндай жазбаша хабарлама Сақтандыру шартының тоқтатылу фактісін жеткілікті құжаттамалық растау болып табылады, ал Сақтандырушы сақтандыру қолданылған уақытқа барабар Сақтандыру сыйлықақысының бөлігіне құқылы.

80. Осы Қағидалардың 79-тармағына сәйкес Сақтандыру шарты мерзімінен бұрын тоқтатылған кезде Сақтандырушы Сақтандырушы шартын мерзімінен бұрын бұзғаны үшін ақы ретінде, бұзған күннен бастап кезеңнің аяқталған күніне дейін сақтандыру кезеңіне пропорционалды Сақтанушыға төленуі тиіс Сақтандыру сомасының 20%-ын (жиырма пайызын) ұстап қалуға құқылы.

17-тарау. Суброгация

81. Сақтандыру төлемін төлеген Сақтандырушыға төленген сома шегінде талап ету құқығы өтеді, оған Пайда алушы сақтандыру нәтижесінде өтелген залалдар үшін жауапты тұлғаға қатысты ие болады.

82. Пайда алушы Сақтандыру төлемін алған кезде Сақтандырушыға өзінде бар барлық құжаттар мен дәлелдемелерді кідіртпей беруге және Сақтандырушының өзіне өткен талап ету құқығын жүзеге асыруы үшін қажетті барлық мәліметтерді хабарлауға міндетті.

83. Сақтандыру жағдайы нәтижесінде туындаған залалды өтеу бойынша шығындарға жауапты тұлға немесе үшінші тарап жүзеге асырған өтемдер сақтандыру төлемі жүзеге асырылғаннан кейін сақтандырушыға тиесілі болады. Пайда алушы осы өтеулер туралы Сақтандырушыға дереу хабарлауға және оларды алған сәттен бастап 5 (бес) күнтізбелік күн ішінде Сақтандырушыға аударуға міндетті.

84. Егер Пайда алушы Сақтандырушы өтеген залалдар үшін жауапты тұлғаға өзінің талап қою құқығынан бас тартса немесе Пайда алушының кесірінен осы құқықты жүзеге асыру мүмкін болмаса, Сақтандырушы Сақтандыру төлемін толық немесе тиісті бөлігінде төлеуден босатылады және артық төленген соманы қайтаруды талап етуге құқылы.

18-тарау. Дауларды шешу тәртібі

85. Сақтандырушы мен Сақтанушы және Пайда алушы арасында туындайтын Сақтандыру шарты бойынша даулар келіссөздер арқылы қаралады.

86. Тараптар арасында келісімге қол жеткізілмеген кезде дау Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес шешіледі.

19-тарау. Қосымша шарттар

87. Тараптардың келісімі бойынша осы Сақтандыру қағидаларына сәйкес жасалатын Сақтандыру шартына, егер олар Қазақстан Республикасының заңнамалық актілеріне қайшы келмесе, қосымша талаптар (сақтандыру түсіндірмелері, анықтамалар, ерекшеліктер және т.б.) енгізілуі мүмкін.

88. Сақтандыру шартына енгізілген барлық өзгерістер мен толықтырулардың оларды жазбаша ресімдеген және тараптардың уәкілетті өкілдері қол қойған жағдайда заңды күші болады.